

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕНКО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В СПРАВИ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Тверезый голос?

Донск, 14. сентября 1926

На конференції Лейбур Парті Мергейт член парл. фракції тої партії Дейвіс поставив внесення на удержання ковалень.

_____

Наші співаки на чужині.

Виступ Залеського і Руснака у Празі.

На сцені віденської "Народної Опери" виступав хор з молодих українських співаків, на чолі з Залеським і Руснаком. Залеський виконав партію в опері "Сігріс і онда" Залеського. Музикальна віденська публіка любляча його могутнім голосом і відтворюючими його кресленнями в різних операх і гуртово співала на ті вистави, в яких він виступав. Не піддали своїх вокалу і театральній сцені. Само його ім'я на афішці ставало до опери людей і робило каси театру повними. Ходили до театру послухати голосу того Залеського. Залеський і Руснак, що під тим ім'ям криється наш земляк Залеський. Правда, ходили слухати чужих, що Залеський родом з Одеси то-що, але Українця в ньому і в його чистій італійській мові ніхто не підозрював.

Аж ось на днях виступав Залеський разом з молодим українським співаком, тежором Орестом Руснаком, в Новім Німецькому Театрі у Празі — і з того приводу пражська преса, чеська і німецька, розпитується широко про ведучий успіх двох Українців. З тих голосів преса, що в наших руках, викладає, що Залеський і Руснак забули собі мистецтві пражської публіки. Дуже похвально висловлюються про голоси обох і зодом театральні співрозмови пражської преси.

Оба наші земляки представилися Празькою в опері "Ріголетто". Рецензент "Прагер Прессе" відносить, що баритон Залеський має колосальний голосовий матеріал і свого голосу не жає. В другій частині акту і в збірній сцені він співав з такою силою і вперто, що цілий театр і в часі його співу і після того гудів від радості. Попри це його голосовий орган зберіг все таку велику долу теплоту і металізм, хоч не дуже його вже більше у всіх мислячих однакова свіжість. Щодо молодого Руснака, що співав разом з ним, то його голосовий ніжності і солодощів, але ще не закінченого формату. Таким чути ми його перед трьома роками на українському концерті у Відні, так характеризують його і чеські рецензенти, зазначаючи, що його солодкий, хоч не великий голос має ще перед собою змогу і можливість розвитку. На всякий випадок Руснак уже тепер є цинним набуток для лекшого оперного театру.

Радіючи успішним наших співаків на чужині, важко обійтися від болотного питання: Чому найліпші артисти примушують працювати на чужих сценах? Чи вина тут виключно в незалежності від нас обставинах?

небезпеки, яка грозить "Дністрові" від підліз і спосіб, котрим має українське громадянство ужити, щоб оборонити себе від чужонаціонального нахабства.

З огляду на близький реченьць Красного Народного Зізд Зборя навідині господаря Олексю Наконечного з Кривого мандатом делегата Козинича на загальний Зізд.

Велике заінтересування громадськими справами, жива участь у дискусії, одго-згідне становище присутніх до всіх порушених справ дають запоруку, що Козинич, в котрій живе ще традиція бл. п. Тимка Старуха, стане небачком одним з найкраще організованих округів.

Всячина.

Плододне дерево. З Мадагаскару вернулася наукова англо-американська експедиція під проводом полковника Юнга і вона привезла зістку, яка подобас на гігантську "качку". — Істнує дерево, яке проглате людей. Цю сенсацію привіз перший три роки тому географ д-р Осборн, але йому не дуже вріли. Сам він не бачив такого дерева, основувався на свідостях численних місіонерів, а ці ліси на оповиданні місцевого населення. Однак д-р Осборн стояв на тому, що можливість такої рослини не суперечить науці, коли є речовина, що приналежить до себе наслідком, чому не мало би бути й дерева, що вабить людей. У ботанічній готелі в Лондоні росте дерево, яке нищить мінші. Найліпші учні, ботанік Ліке і лікар Фредерік, які потверджують що те-рину, бо бачили таке дерево власними очима. Ліке був свідком, як перед згаданим деревом відбулася сцена справжньої гекатомби: місцева населення бачило навколишні неясніть дерева, яке проглатало людей. Ліке описує точно це дерево: воно подібне до величавого смереки: листків усього п'ять довжиною чотирьох метрів, що йдуть від пні до землі, а шириною 80 см. — тверді, жовті; кожний лист покритий терням грубий на 30 см. На верху ростуть квітчасті чаши, з яких летять постійно одурманююча рідина. Одна жінка, з місцевих дикунів, яку принесли вилізути на верх, щоб напийтись з цієї чаши, погала негайно між каліс листків, які стояли зачинені для тижня, залзи дерево не проглатуючи всієї жінки. Дерево, річ вона, проглате також усіх наслідків та звірять. Як воно виглядає точно, до цього часу дослідники ще не знають. Полковник Юнг приготував про нього окремий реферат для ботанічного товариства в Лондоні. Діяти с твої діла Господи! — треба сказати. — Люде годуються деревами, чому дерева не можуть годуватись людьми?

Посмертна згадка.

Гнат Гамаль, смеритований управитель школи упокоївся в Збаржі дня 6. жовтня 1926 в 76 році життя, в домі своєї сина адвоката д-ра Володимира Гамали. Покійний, сам селянський син, шде життя через 46 літ трудявся з посагою як на родині учителі для добра селянства. Вірчений педагог і громадянин твердого по-стійного характеру за своїх 48 літ учительської праці, — а 40 літ в самому Підяркові, Обрешького повіту — виховав ціле покоління ідейного селянства — а надто підготував молодих хлопців до середніх шкіл.

Як член Т-ва "Просвіта" від його засно-вання причинився багато до основи-вання і розвитку читальні "Просвіти" в Підяркові. Зі своєї скромної учительської плати давав шедри жертви на "Рідну Школу" і інші народні шлі, а навіть вже старцем, будучи тяжко хворим, живо цікавився шлім нашим культурно-освітнім життям — і радів нашим здобуткам на всіх ділянках нашого життя.

Як високо цінили і як любили Підярків-ці свогого довголітнього Учителя — по-служити доказом факт, що в 1921 році з Америки прислали Покійному емігранті з Підяркова в доказ своєї адичності по-шани шедрий дарунок. В. И. П. 739 1-1

о. Олексій Русенський, гр.-кат. па-рох Нивочна богородицького повіту, помер дня 11. жовтня ц. р. в 65-ти році життя, в 40-нім році душпастирства. По-кійний відзначався характерністю і був вірним душпастирем. В. И. П.

Оповідки.

Українське Кооперативне Свято у Львові відбується в неділю дня 17. жовтня 1926 р. Програма і на Майдані Со-коля-Батька 1) Відкриття свята, 2) При-няття свята відпорушниками кооперати-вних і національних установ, 3) Вправи ві-ноурич (масові), 4) Соколяків впра-ви "Лугівників" топірками і "Лугівничо-х" хустинками, 5) Змагання в копанню м'я-сильських сокильських дружин: "Соки-Бі-рка" і "Соки-Річани", 6) Ритмічні впра-ви львівських "Лугівничок", 7) Змагання в пе-ретяганню ланцюга сокильських дружин, 8) Вильоручні рухливості вправи "Лугів-ничок" і "Лугівничок", 9) Вправи списами "Со-ки-Бірка". — Вправи "Лугів" і "Соколя-ків" при звуках селянського оркестру з Вино-ки, Лисини, Миколашова і ин. сл. Початок точно в год. 11. рано. Вступ вільний.

По всіх книгарнях і кооперативах продається

Календар "ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

737

Ц на 300 зол., з переслікою 350 зол.

1-1

II. В селі "Мух. Тов-а ім. Лисеня" (Шаш-кентка 3) 1) Стеценко: "Еднаймося" — кантата на мін хор з фортепіаном зко-лас мін хор "Львів. Бона". 2) Реферат д-р. Ол. Ковалевського з Луцька: "Ед-ність української кооперативної". 3) Реферат Голови Ради РСУК ім. Юл. Павличко-ського: "Проблеми української кооператив-ної". 4) Стеценко: "Усе жило, усе вийло" — мін хор "Львів. Бона". Початок то-чно в год. 7. вечором. Вступ на само за безплатними білетами, які можна дістати в бюро Реалізаційного Союзу Українських Кооператив (Слововацького 14. III), а в день свята від год. 5. поп. пон. касі. — Доброві-літні датки на фонд кооперативної про-паганди приймаємо з лояльностью. — На ви-падок постійної непогоди відбувається тільки друга частина програми. — Ре-алізаційний Союз Українських Кооператив.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Євсенько-го у складі 30 осіб виступає:

Четвер 14.X. Бібрка.
П'ятниця 15.X. Ходорів.
Субота 16.X. Ходорів.
Неділя 17.X. Галич.
Понеділок 18.X. Станіславів.
Вівторок 19.X. Станіславів. 719 6-7

Українські приватні службовики і кооперативне свято у Львові. Згідно з рішенням Головної Ради Союзу Українських Приватних Службовиків "СУ-ПРУГА" у Львові з дня 11. жовтня 1926, визнається всіх українських приватних службовиків, щоби своєю численною при-належністю на Кооперативному святі у Львові дня 17. жовтня 1926, як рівно присланими до участі в цьому святі як найбільшого числа наших громадян, чинно причинилися до гідного зве-личення успіхів праці наших кооператив-торів над господарським відродженням Наші. — Президія. 1-1

Звичайні Загальні Збори філь Тов. "Союзу Українок" в Тернополі відбу-дуться дня 24. жовтня ц. р. о год. 3 п. п. в селі "Труд" в Тернополі. В іділ. 738 1-1

З Дрогобиччинею. Дня 18. жовтня 1926, в год. 1-й в полудне, відбудуться у Дрогобичі в Народній Домі дальші до-вірочні збори Політичної Організації Ук-раїнського Національно-Демократичного Об-єднання (продовження зборів з 11. жовтня) в справах: 1) повтової партійної органі-зації, 2) українського шкільництва в пові-ті, 3) вибору делегатів на Народний Зізд у Львові.

Дрібні оголошення.

ОАМІНІЮ парохію хочаб і за грошу з 1-2 церквами не дайте як 10 кль від залізничі. Першенство на долах. Па-рохін Туринсько дек. Луцька. Зголошення до 1. XI. 1926. 721 3-3

КОНЦЕСІОНОВАНИ міністерством Кур-си Кроу модельований і шити Ге-лени Вархалунової Кохановського 10. Впи-си на збірні курси. Форми до міри і го-тові. 743 1-6

80 СОТ. коштує одна ложечка до чаю з хінського сирбу у Мандя, Ко-перника 14., проти кіна Коперник. 681a 2-2

ОТСИМ уважноюється згублену ай-ськову книжочку, виставлену через П. К. У. Стрий на ім'я Осип Войко річ-ник 1892. 724 3-3

БАНДАЖИ на найбільші пропуклини. О-паски червоні лінійні для утих пани. Гу-мові панчохи проти жалил. Косметичні опоски для зрешорювання ніг. Штучні ноги і руки для ампутованих і т. п. пору-чає Бандажист Полячек в Сам-борі. Циники даром. 689 6-17

НОВІ НОТИ на фортепіан. В. Безкоро-вайний: 1. "Думка О-мол". 2. "Мала фуга" 3-голосова. 708 3-3

КОНЦІПІЕНТ пошукує заняття адвок-атськй канцелярії. Місце миг би обняти негайно. Зголошення з честию приймає: Канцелярія д-ра Ріпечного в Сокалі. 712 3-3

РАМИ до образів, портретів, фотогра-фій, образів святих в рамках і без рам, найдешевше у Михайла Самосія Львів Руська 18. 724 2-2

ВДОВА літ 36, інтелігентна з добрими свідченнями пошукує посади як го-сподині або до дітей. Львів, Бема 8 у В. п. Пшестальської. 742

ВДОВА інтел. світліна прайме на меш-кальня ученика або іченицю, або бю-роу панину. Оплата дуже низька. Чизар-ська бічна Лічачка. ч. 5. напер на дію Гішба. 736

ФЛОЗОФ 1. року, шукає лекції, мож-ливо за мешкальця. Я. С. Кетини-ського 16. І. двері 3. 741 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

НОВА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ
БОГДАНА ЛЕПКОГО
СЛОТА

Вже виїшла і продається по всіх книгарнях

Ціна 90 сот.

Замовлення шлю: **ЧЕРВОНА КАЛИНА**

737 а) Львів, Руська 18. І. 1-1

МІСЛІ

закордонні і красні від най-скромніших до найбагат-шіх на довідках услугах і по логічних цінах поручає

694 С. БРИК, Львів, Райтана 10. 2-5

Перворядна Кравецька робітня

в величезній потужній мисті пошуку кравця — перворядної силі, який про-надає як робітню жіночої і мужської одягу, знає роботу кушторську. Зголо-шення з поданням усіх слати до кінця жовтня ц. р. до Адміністрації "Діла" під "Робітня кравецька". 617 4-5

НЕДУГИ ЛЕГЕНІВ

Хазотка легені, с неможливі і шо-року, не роблячи ріжничі в ші, серед роду і стану, копіть міліона людей. При поборовавши грудний неадт бронхіту, шпертого кашлю і т. п. приписують лікарі "BALSAM THIOCOLAN AGE" який улекшує виділення шлеглі, шкря-лює організм і самопочуває неаджого, збільшує вагу тіла і усуває кашель. "Balsam Thiocolan Age" (з марк. Котур) Рес. Мін. Публіч. Здор. Ч. 294 і 295. 728 б) продають Аптіки. 1-24

Найбільш упертий білй головок

усувають оригінальні порошки з "когуть-ком". 728 а) 2-2

Подяка.

Дня 6. жовтня 1926 адсану на ім'я лад Найдорожній Батько Гнат Гамаль. В тім тяжкій горю почувалося до обо-в'язку зложити нашу ширю подяку передо-визу В. о. Александрові Голіатову, за-канові в Збаржі не лише за розраду та щире співчуття, але за ту сердечну поміч, з якою поспішили нам в нашій нещасті знявшись сам уладження величавого по-хорону, на яким проводили.

За участь в похоронному обряді та за молебні дякуємо рідно ширю В. о. Духо-вним: о. Василеві Войновському з Базар-ицької, о. Василеві Зваричеві з Залузької, о. катехиті Осипові Корельському з Зба-ража. Шира подяка Вл. Котульському, шкільному інспекторові та Вл. Делатану. Учителюства зі Збаржа як також Всім Знайомим та Громадянам Збаржа за остаточно прислуту Покійному та за шире співчуття, а Церковному Хорові під про-водом п. Бучинського за гарній похоро-нний спіл.

Сердечна подяка Вл. Паням: Голіатові Євгені, Величавській Ганні, Билин-ській Ользі, Тесловій Ользі і Гаврилюкові Ірені за те, що в часі неадуги Покійного відвідували його та приносили йому да-буть в його болах, як також за їх тріан підчас похорону.

Особливу ширю подяку складаємо Вл. д-рові Андрієві Гаврилюкові, лікарні в Збаржі, за те, що в часі 2-місячної неад-уги Покійного співав до нього даям і во-чю та своєю селюною лікарською шилом лагодив його терпіння.

Збарж, дня 11. жовтня 1926.
Д-р Володимир Гамаль
з женою Оленою.

Організаційний рух.

Повітовий народний зізд у Козовій.

Дня 10. ц. м. відбувся Повітовий Народ-ний Зізд Українського Національно-Демо-кратичного Обєднання в Козовій, Бере-жанського повіту. В зізді, що відбувся у формі довірочної наради в селі "Просві-ті", брало участь 69 делегатів, що засту-пали з 2 громади козівського судового по-віту. Учасники — крім мислян-хоборів з Козові і 7 священників — самі селяне. На Зізд прибули також бережанські громад-ські діячі: д-р Вол. Бемко і кооператор Петро Березовський. Народи відкрив мислевий організатор д-р Микола Стадник. Вказавши на завдання Зізд, мівав присутніх до вибору прийді, до котрої присутні одностайно покликали о. Павла Штокаля з Калінової, Семена Стеця з Козової і Івана Дудебу з Комарівки. Відтак забрав голос делегат Центрального Комітету У. Н. Д. о. п. Олекса Черкавський і виголосив ре-ферат про потребу політичної організації і програму Українського Національно-Демо-кратичного Обєднання. Реферат допов-нив д-р Вол. Бемко в незвичайно змі-стовий, численним фактами з нашого жит-тя, з окрема бережанщини, ілюстрований зрозуміло. Виявлялася дискусія, в котрій між іншими забирали голос д-р М. Стад-ник, о. Бачинський з Комарівки, Олекса Наконечний з Кривого, о. Іванчук з Козової, о. Петрицький з Таврова, п. Мігоцький з Козові і п. Мартинів з Кривого. На внесення комісії-матки приступлено до вибору По-вітового Народного Комітету.

Вибрано д-ра М. Стадника головою, а членами стали: Семен Стець з Козової, Павло Лисенів з Капличев, Олекса На-конечний і о. Іван Міко з Кривого, о. Іван Несторович з Козівки, о. Мих. Абра-мовський з Дібша, Йосиф Федиз з Во-гилевець, Захар Варан з Штока, Степан Судуло зі Слободи і О. Кривокудський з Городища.

З огляду на спізнену пору ухвалили Збори передати господарський реферат на один з найбільших помешанків і виска-зали бажання, щоб такі зібрання якнай-штіше відбувалися.

Описав нововибраний голова д-р Мико-ла Стадник аквал присутнім на найбільш-ші завдання політичної організації в по-віті. Обговорено працю на місцях і взаєми-ні з бережанським організацією, котрої Зізд відбудуться в найближчих днях.

Присутньому до останньої точки поряд-ку дія: внесення і інтерпретації. Тут ви-дигнено і обговорено справу "Дністра",

«...» то й аргумент сторонничості впадає.

Нічого сказати: котюзи по заслузі. Єдина польська літературна слава світова ганебно розвіялася. Ганебно і безвідклично.

Осуд Г. Сенкевича польонофильським французським публіцистом і критиком такої міри, як Л. Доде, не минувся без відгомону. Повторяв його вся французька преса, притакуючи без різниці партій.

Шкода, що не маємо під рукою тогочасної статті Доде з мотивами його пропозиції про Сенкевича. Шкода, бо варто би навести її цілу. Не маючи її, мусимо доводитися тільки коротким висновком з неї, який Доде уявив якраз тому ж сьому, у передовій статті своєї газети, під заг. «Фальшиві архітектори». Про «нашого» Сенкевича писав там ось що:

«З останньої епохи треба серед фальшивих архітекторів навести на першій місці „Quo vadis“ — з його картинною тандитною старини (antiquité en tous), з його Петронієм, вищомованим і вилизаним, наче стагетта над несмачним годинником, арбітра не елегантизм, а studiisme». Чи треба Вам більше?

В. Левинський.

Свято книжки.

Деякі роки тому загальні збори членів Т-ва „Просвіти“ у Львові визначили місяць жовтень на свято книжки. Мотивом встановлення такого свята в Галичині було те, що значна частина населення цієї країни зовсім байдуже ставиться до книжки як до чинника духовної культури, в наслідок чого українська книжка дуже мало поширюється, а це в свою чергу зле відбивається на самій продукції української книжки. Виховати пошану до книжки, викликати інтерес до української книжки, поширити її серед широких кол громадства — стає завданням свято книжки.

Доводиться з сумом стверджувати, що з кожним роком зменшується книжкова продукція в Галичині, що українські часописи — один за другим — припиняють своє існування. Так саме щми днями поновилилася ця мартирологія журналом, що був покликаний задовольняти духові потреби нашого юнацтва — а розумію тут журнал „Молода Україна“, який скінчив своє молоде життя на 4-му році свого існування тільки через малу кількість передплатників.

Давно вже стало аксіомою, що культура народу визначається розмаїттям книжкової продукції. Отже вбогість нашої книжкової продукції дає свідомство нашій культурі. Але крім цього показника є ще один, який дозволяє нам зрозуміти байдужість нашого народу до книжки загальні, а до української книжки зокрема.

Справді, чи може бути мова про пошану до книжки, про поширення української книжки, коли майже половина українського населення Галичини (48-4 проц. у віці від 10 років і старше), як це виявив останній перепис населення, не вміє ні читати ні писати? Однак згідно з тим же обчисленням нараховується в Галичині коло 1.300.000 українців зазначеного віку як грамотних. Якже вони задовольняють свої духові потреби щодо читання книжок?

Головним джерелом, що заспокоює ці потреби читачів, для більшості українського населення Галичини є бібліотеки філій і читальні Т-ва „Просвіти“. Таких бібліотек при кіш 1925 р. нараховувалося 1.142 зі 115.388 книжками, себто на кожного грамотного припадає менше ніж 1/10 книжки з числа тих, що є в тих бібліотеках!

Другим джерелом стають ті книжки, які позичає читач у місцевого інтелігента: пан-отця, учителя, кооператора й т. д. Але чи багато з інтелігентів може похвалитися не то що добірною бібліотекою, а хоча би просто будьякою збіркою книжок, крім календарів та свято-спе-

ціальних книжок, відповідно до свого фаху?

Накінеш третім джерелом є власна бібліотека читача. На жаль, у нас не провадиться дослідження того питання, скільки і які саме книжки має кожна хата того чи иншого села або міста. Колиб ми мали такі дані бодай з 2-3-х сіл на кожний повіт (для такого „виборочного“ дослідження можна було би взяти одно село в глухому кутку повіту, а друге — біля культурного осередку), то це дозволилоб нам встановити — бодай приблизно — книжковий скарб нашого селянства. У всякому разі без помилок можна сказати, що в тих скарбах лише виняком знайдете видання останніх років, бо українська книжка, що вийшла у світ після великої війни, в більшості своїй знайшла дуже малий збут.

Таким чином свято книжки має перед собою три різні об'єкти — неграмотних, грамотних селян і робітників і т. д. інтелігенцію: тому повинно користуватися різними засобами щодо здійснення свого завдання.

Для перших — свято книжки внесе в свою програму заклики до поборювання неграмотності, популярний реферат про значіння книжки в житті окремої людини й цілої нації, збірку гроша на поширення „Просвітих Листків“, що видала „Просвіта“ у Львові для найширших кругів населення, і т. д.

Для других — свято книжки внесе в свою програму заклики до відкривання бібліотек і читальні „Просвіти“, збірку гроша на поповнення книжками існуючих бібліотек, тим більше, що саме на місяць жовтень українські видавництва та книгарні встановлюють знижку з номінальної вартості книжки, реферат на одну з тем, що в тій чи иншій мірі зв'язаний з книжкою чи бібліотекою, і т. д.

Накінеш — інтелігенції свято книжки нехай нагадує про її обов'язок вводити книжку до своїх щоденних потреб та про її обов'язок працювати на культурному полі серед свого народу.

Отже кожний має можливість в місяці свята книжки внести свою частку до збагачення нашої духової культури коли не словом — живим чи друкованим, то ділом.

Ст Сірополько.

Прага 11. X. 1926.

НОВИНКИ.

— **Драматичний конкурс.** Кооператива Український Театр, яка розписала конкурс на оригінальні драматичні твори вже склала журі для прочитання та оцінки присланих несе. Журі складатиметься з семи осіб: один представник „Наук Тов. ім. Шевченка“ — ше недегерович; від „Просвіти“ — М. Галушницький; від Товариства письменників і журналістів — Катерина Гриневичева; як знавця театру — дир. О. Стадник; від Кооператива Український Театр — М. Рудницький. Крім цього запрошені кооперативно І. Дорошенко і О. Луцький. Несе прийшло понад 20 „Кооператива Український Театр“ сподівається, що журі зможе схвалити свою працю до кінця цього року.

— **Подяка С. Русової.** Одержувачкою листа: Не маючи змоги персонально подякувати усім тим організаціям і всім тим особам, що були так ласкаві і вітали мене з п'ятидесятилітнім моєй громадсько-літературній праці, а прохаю Високошановану Редакцію „Діла“ надрукувати в найближчому числі таку мою записку: „Щиком несподівано для мене українське Громадство на протязі бжичого року уявляло кілька дорогих для мене ювілейних свят з нагоди 50-ліття моєй громадської та літературної діяльності. Весною — перші виступи мене як слухачі — студентки та студенти Педагогічного Українського Інституту в Празі, вітали мене і Жіноча Спілка. Літом мої товариші-професори та лектори Інституту а тепер, спочатку осені три організації — Національна Жіноча Рада, Соціологічний Інститут та Український Комітет. Всі вони ушляхуляли мені щире свято, на яке одаули чимало українських організацій поза межами Чехословаччини, чимало українських діячів, так, що я була зворушена до глибини душі, бо не пошуваю себе частиною такої пошани. Усім дорогим і близьким і далеким друзям, усім шановним українським організаціям, що шанували мене своїми ласкавими привітаннями, дякую мені своєю горючою подякою, а вони дають мені нову силу та енергію в мої старі роки продовжувати мою незвичайно для родинної української педагогічної діяльності. — Проф. Софія Русова.

— **Одне зазвездання.** З фінансово-стечних крутих дівастів утні утвиг: Веліка шпидра, що як ніхто нехоче товариство на комітет Станіславського Ярмарку не впади на помисли видати з прихильності біля знайомих почтових ярмарок на ярмарках і листів. Через Ярмарок перенеслися до десяти тисяч людей і такі ярмарки було радо купували всі. З того був би і гарний дохід, і добрий прохля дробів і пам'ятки, що вказували би і нагадували би всякому про отсе наше дослідження на економічному й культурному фронті. Жалко, що в нас так мало помислових людей! Чужина використало б напевно і в цьому напрямі таку добру нагоду, як організація Ярмарку.

— **Де вони є.** „Слово Польське“ подає до відома, що на святі відкриття пам'ятника в честь 60 польських ювілейів у Лопатині крім архієпископа Тавровського, представників громадства і військових, промовляв „Імєні Руську“ о. Сас-Яворський.

— **Озвіріння.** Жаліні історії про здегенерованих або злочинних тупів, опущених вранд-тоді пресою десь з широким ситом починають повторювати щораз більше до нас. Варшава судитиме щми днями якогось Круковського за порізану в кусні дівчину і передану у шкільній валані на сховище на залізницю. Порізана дівчина, залізниця і пакунок — повторення серед нових таємних обставин між Коросно і Яслом. Сторожих Каси Хорих у Яслі найшла а північній жінці пакунок, де був кусень казавки від шні до ребер. Другу частину того самого тіла найшло на залізничній шляху біля Коросна. Бракує ще третя, найважливіша частина — голова. Підозріння паде на якусь дівку, що пала шми дівчи на цій лінії з трьома пакунками, подібними, як найдені. Мала також спільника; звернула увагу кондуктор, тим, що змінила напрямом їзди. Покищо слідство не дало ніяких вислудків і злочин поглищений здогадками: чи його підпадає є сексуальний, чи є попросту зловмислом матері, яка хотіла позбутися своєї дитини.

— **З лодської менажерії.** 6 місяці азіячці дістає студент медицини Прімак за те, що замість студіювати способи лічення людського тіла, воля у найбільше неприличних формах фотографувати своє тіло і чуже, на те, щоби переслати ці ліники до віденської фабрики порнографічних фотографій; цей медичний фотограф приваблював до себе професіональною молоді дівчата. — Кімнатний малюк Мемер не хотів утримувати своєї незалежності дитини і спонукав і разом з її мамою і сходах. — У козубівській повіті, селянка Хрустель при допомозі свого люблячого абила свого мужа і поховала в лісі; злочин вийшов наверх.

— **Податок на дороги.** Міністерство публічних робіт приготувало проект закону, щоби (річ ясна!) надложити новий податок. На напрузу доріг, які стають щораз гірші. А податок мають платити всі, що мають коні та авта. Зате не будуть платити лишні аналогічних (?) податків. Фаховіци твердять, що коли ще кімканачать літ доріг будуть заведані, вони цешуть з ліній землі, тому треба їх напрувати якомога швидше. Все це дуже гарно. Але чи коли із селян здеруть ще одну шкуру на напрузу доріг, чи їх гроші справді пійдуть на дороги, ім потрібні, а не якоюсь иншою дорогою?

— **Статистика Львова.** Щикаво приглянутись рухові Львова на протязі одного місяця. Статистика дає лише приблизні цифри: 200.000 гектолітрів зужитої води дежно, себто приблизно один гектолітр на особу. Цю велику скількість витраченої води можна розвяснити збо застосованих щодня центральні водопроводи, які на деякі години затримують воду; кожний хоче забезпечитися перед таким „осушенням“ свого помешкання і наповнює водою ванну, баню чи відро, на те, щоби стояти на асфальтній випадок. У липні було 207 крадіжок (більше як б дежно); 165 арештованих за вкрадіжкою; 10 крадіжок, 10 тяжко ранених від випадків, 60 арештованих за пияцтво, 132 арештованих за порушення дрібних параграфів. Зате в рубриці „порушення моральності“ ми одного випадку, 7 пожеж. Вислано 1.311.069 листів, а прийшло удвоє більше: 2.699.266. Листівко вилучено 334.665, а пришло аж 1.048.032 (тї, що вилучили з сел або до купелів мають засвідчити більше часу та охоти писати листівки, ніж ті, що засуджені на липневий побут у місті). Вислано 5.152.862 зол., а одержав 7.629.564 зол.; вислано 27.284 телеграм, а одержав 29.558. Трамвай дістає 367.530 зол. за перез 2.902.243 осіб. Приїхало 135.0 осіб. Рятункове погітоване інтерпретовано в 1039 випадках. Побитих 159 осіб, 35 з пораненнями кистями, 38 укушених (жми, невідомо), 24 затримані.

— **Від пам'ятки до сільського господарства.** Падеревський, може не всім відомо, має у Швайшарії свою віно — у малій містечку Морж, біля Людзів. Там він не тільки грає на фортеп'яні, а займається племінням винограду... і дробить. Це заняття вибрав він після того, як розпороздав з політикою та дипломатією. Кажуть, що його дріб займається на всю Швайшарію. Дуже характеристично те, що чимало бущих російських генералів і політиків, які втіли відчас револуції на французьку Рієру, зайняли волюції на французьку Рієру, зайняли волюції та тепер також годують курей і свиней. Видко, що така еволюція є природна.

— **Варта бути дилінгом.** Язас англійська фільмова фірма запропону-

ЗАГАЛЬНЕ ПРИЗНАННЯ

зискати собі на Українській Ярмарку в Станіславові

цукорки з фабрики

„ФОРТУНА НОВА“

вала скроминому французькому парохом Берверові міліон франків, коли він стоїв виступати у філії як о. п. Іллі XI. Отець Бервер не був тільки подібний до папи, що коли він вийшов був у Рим, вертеться та служба у Ватикані віддавали йому честь як папі, а сам папа, приймаючи його на аудієнцію, був зворушений невичайною скромністю з мис. Питання: чи отець Бервер заробить такі великі гроші, залежить від дозволу його єпископа, єпископа з Бове. Одночасно часом приносить листівку, що стала надлясою артиста Шарі Фелла (де тепер до Америки, де хоче перейти до фільмів зовсім невідомого мови, який має бути похолом нов бланком на недавню похолом артиста Валестіно. Гей! Чи нека десь між наміна темляками когось похолом змелу на Наполеона, Муссоліні або бодай Черв Чавана?

— **Лік на чихотку найденій!** Оди з найбільших спеціалістів у медичній лігві, професор Берлінського університету Лешке подає до відома на конгресі в Дюссельдорфі вислудки своїх праць над лікуванням чихотки. Дотеперішній середній середній професор Кола мав у собі мало велику скількість отруйних елементів при застосуванні розчину м золотом. Тепер наслідком дослідів давського лікаря Мелгарата, що виважив препарат „сикоріа“, який ці елементи прощиває, проф. Лешке міг витворити середній „сикоріа“, який для недужих не є шкідливим і дить чихотних у 75 проц. випадках.

— **Світова хроніка.** Муссоліні, дякую про розвиток національного промислу, засів на кімканачать засідань з армією і доручив їм створити зразки італійської мода, так, щоби Італія (головно Італіанка) не потрібувала йти на закупку французької моди. — Голова надлясоного урядку Горті одержав прохання з 10.000 підписами, щоби понакупити г. Піндлі-Гренца, фальшиві французькі гроші, щоби значить бути фальшиві гроші з патріотизму! — Радніський уряд призначив 7000 карб. на напрузу Ясної Польки Толстого. — При правничих факультетах пражського університету відчинили новий інститут кримінологічний, призначений головано для прокураторів, кримінальних пошівних і жандармських оборонців. — У Лисбоні поновлено підприємство, яке має будувати найбільше кіно в світі. Коштуватиме воно 750.000 фунт. шт. і помятати 10.000 глядачів. — У Берліні арештували вчителів природничих наук, Шука хера, який на протязі літ у різних музеях і наукових кабінетах крам книжки і презервати зі своєї спеціальності, між иншим збірку 20.000 насоків. — У Португалії на підставі офіційної статистики з 80 проц. неграмотних. — Вушпа пісирела Зіна Феррейра до Госсіні на замок (Паворе, де вже живуть її три брати (з подани Бурбо-Парма). — Біля Гейу найдено величезну черепаку: довгу на 110 см і широкую на 70 см, вагою одного сотнера. На її стінні може вмістити скільки кімкі осіб. — 600 рабів обанувалося в Нью-Йорку за порушення закону про заборону продажі алкоголю. — Великий італійський поет Рабларант Тагор зачепив у своїй подорожі по Європі теж за Наршаву. — Підчас летунських замігаль за велику галісійську нагорулу згину у Рамі чехословацький летун д-р Зденко Логота, відомий зі своїх далеких летів і ахратичних штук на апараті. — Пала Іллі XI. лише свої спомини і книжку про с. Франціска з Ассізі, він віддасть ці книжки під своїм дійсним прізвищем Ахіль Ратті.

Курення папіросок

є для величезної більшості суспільства життєвою konieczністю. Тому, тимбільше мусимо звертати увагу на те, що і як куримо. При закупці тютюну мусимо числитися з нашою кишенею а при виборі тютю і наперші повинні ми бути дуже вибагливі і купувати тільки випробовані першорядні вироби, де на кождім пуделку є виразно називанське продукенту і місцевість, від і від якого походять. І так и, пр. ТУТКІ МОРВІТАН, БОНТОН, ЕЛЬГАМЕЛЬ як рівнож паперів ГЕРБЕВО ДОРЕ мають на кождім пуделку чи смитті виразно виписане називанське фабрикантів, яке рунить за доброту товару

ГЕР-БЕ-ВО

ГЕР-ЛІЧКА БЕ-ДОВСЬКА ВО-ЛОШИНЬСЬКА

зєднані фабрики тютю і паперів

558 Сп. Ахц. в Кракові. 9-10

